

§ 7 Tertialrapport 2 för äldrenämnden år 2018

Dnr 1.2.2-503/2018

Äldrenämndens beslut

1. Äldrenämnden godkänner tertialrapport 2 för år 2018 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Äldrenämnden anhåller hos kommunstyrelsen om justering av investeringsbudgeten med 0,7 mnkr avseende anskaffning av digitala trygghetslarm.
3. Äldrenämnden anmäler omslutningsökningar om 3,2 mnkr.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-09-10.

Efter årets andra tertial bedömer äldreförvaltningen att de mål, aktiviteter och indikatorer som framgår av verksamhetsplanen i huvudsak kommer att uppnås och genomföras under året. Det ekonomiska läget ser fortsatt stabilt ut. Det innebär ett resultat i balans. Äldreförvaltningen redogör i ärendet uppföljning av kommunfullmäktiges inriktningsmål, nämndmål samt olika uppdrag för kvartal 2 i år.

Yrkanden

Vice ordförande Michaela Hollis (KD) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Vice ordföranden Michaela Hollis (KD), ledamoten Dennis Wedin m.fl. (M) och ledamoten Ann-Katrin Åslund (L) anmäler ett gemensamt särskilt uttalande med stöd av ersätтарыtrande från Alfred Askerljung (C).

Beslutsgång

Vice ordföranden Michaela Hollis (KD) finner att nämnden beslöt utan omröstning enligt förvaltningens förslag till beslut.

***Särskilt uttalande från (KD), (M) och (L) med stöd av
ersättaryttrande från (C):***

”Tertialrapport 2 2018 för Äldrenämnden visar även denna gång att en noggrann uppföljning och utvärdering av stadens äldreomsorg är den rätta vägen till en ännu bättre framtida omsorg.

Vi har några synpunkter beträffande måluppfyllelsen i tertialrapporten.

”Ett Stockholm som håller samman”

Det är positivt att förvaltningen utreder tillskapandet av ett utredningsboende för äldre i hemlöshet. I sammanhanget vill vi understryka vikten av att nämnden tar höjd för behovet av äldreboende för denna grupp och tar med detta i planeringen för framtida äldreboenden.

Vi finner det anmärkningsvärt att målet att äldrenämnden skapar förutsättningar för en tillgänglig och jämlik äldreomsorg anses vara helt uppfyllt. Är det något som framkommit av all statistik och uppföljning så är det att biståndsbedömningen ser olika ut i olika stadsdelar. Den rödgrönrosa majoriteten förskönar verkligheten i detta hänseende.

”Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo”

Vi vill lyfta betydelsen av att staden i sin mark- och stadbyggnadspolitik har en beredskap för att tillhandahålla mark för samtliga äldreboenden som behöver byggas – inte bara för dem i kommunal regi. Vi ser gärna att äldreboenden byggs om en del i en kvartersstruktur i samklang med övrig stadsbebyggelse, och inte som solitärer.

Vi vill att nämnden och förvaltningen inför det fortsatta utredningsarbetet tar höjd för det redan existerande och ökande behovet av enstaka möblerade rum på stadens boenden för de äldre som behöver vård i livets slut, palliativ vård. Vid en förväntat kort återstående levnadstid är det rimligt att äldre som så önskar kan flytta in i ett vård- och omsorgsboende (även stadsövergripande profil- eller intressentboende) utan att behöva byta från sitt ordinarie boende till vård- och omsorgsboendet.

”Idrott- och fritidsaktiviteter för äldre erbjuds”

”Kultur och andra aktiviteter för äldre erbjuds”

Vi anser inte att inrättandet av trygghetsboenden med aktivitetscenter är en fullständig måluppfyllelse. Att lära av goda exempel inom den ideella och idéburna sektorn är ett arbets- och förhållningssätt snarare än en måluppfyllelse.

Vi vill framhålla vikten av att aktivitetscentren håller öppet under

sommarmånaderna och vid storhelger och att verksamheten samordnas med stadsdelarnas befintliga träffpunkter för äldre.

De nya riktlinjerna för bidragsgivning till ideella organisationer medger full ersättning av hyreskostnader för den del av verksamheten som är avsedd för äldre. Vi befärrar att detta kommer att vara kostnadsdrivande för äldrenämnden.

Att under detta nämndmål kunna visa en strävan efter ett habiliterande förhållningssätt inom äldreomsorgen vore klädsamt. Senare års forskning har visat att styrkan och explosiviteten i musklerna avtar med åren, just de snabba muskelfibrerna vi behöver när vi är på väg att tappa balansen och snabbt måste reagera. För att träna de snabba fibrerna måste vi träna med högre belastning än vad vi får med stavgång och promenader.

”Äldrenämnden skapar förutsättningar för en äldreomsorg av god kvalitet”

Nämnden har tagit fram ett nytt förfrågningsunderlag för upphandling av privata utförare till stadens valfrihetssystem för hemtjänst. Övergripande vill vi åter framhålla att det finns ett antal krav som inte känns relevanta eller rimliga i det nya förfrågningsunderlaget. För oss i Alliansen är utgångspunkten med förändringar inom hemtjänsten att omsorgen om de äldre ska bli bättre. Förslaget till förfrågningsunderlag har i många avseende tagit sin utgångspunkt i vad som är bra för personalen snarare än att det främjar en kvalitetshöjning för de äldre. Vi vill även framhålla att en av utvecklingsmöjligheterna i samband med dessa kvalitetsobservationer är att observera och utvärdera kvaliteten hos beställarna.

Ickevalsalternativet inom stadens hemtjänst är per definition egen regi. Det borde finnas ett annat system att fördela ickevalsalternativet inom hemtjänsten.

Alla äldre över 85 år som upplever oro, ensamhet eller otrygghet i det egna hemmet och som så önskar ska beredas plats i en av stadens äldreboendeformer.

En äldre som är bosatt i en annan kommun och som under begränsad tid vistas i Stockholm har rätt till hemtjänst här. Vi vill omgående införa valfrihet för dessa äldre, så att de inte per automatik hänvisas till stadens hemtjänst i egen regi.

Vi vill säkerställa att äldre som tidigare omhändertagits av släkt och vänner och som ställs inför omfattande omvårdnadsbehov ska kunna beredas plats på omsorgsboende utan föregående hemtjänstinsatser.

*”Stockholm är en företagsvänlig stad” samt nämndmålet
”Äldreförvaltningen ska föra en kontinuerlig dialog med privata utförare av äldreomsorg”.*

Att som analys under den fullödiga måluppfyllelsen redovisa att man samarbetar med privata utförare är en skymf. Det är ingen del i måluppfyllelse, det är en självklarhet. Allt annat vore tjänstefel.

”Äldrenämnden erbjuder aktiviteter och utbildning för fortsatt anställning inom äldreomsorgen”

I beskrivningen av denna måluppfyllelse är den övergripande ansatsen ett arbetsgivaransvar.

Vi menar istället att det är den äldres rätt till kompetent personal som borde genomsyra ansatsen. Det är för oss självklart att invånarnas skattemedel ska komma samtliga stadens utförare av äldreomsorg och därmed äldre i behov av omsorg tillgodo, inte enbart de äldre som väljer äldreomsorg i stadens egen regi och staden som utförare. Alla utförare av äldreomsorg – oavsett driftform – ska beredas möjlighet att utbilda kompetent personal och beredas möjlighet att söka i princip all utbildning som finansieras av stadens skattepengar.

”Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor”

Här redovisar förvaltningen en index Bra arbetsgivare, där årsmålet är 85 och periodens utfall är 75. Även index Psykosocial arbetsmiljö visar samma dåliga och oroande resultat, 78 respektive 71. Vi ser mycket allvarligt på denna nedåtgående trend och förväntar oss en åtgärdsplan hur nämnden avser att komma tillrätta med detta nedslående resultat. Att arbeta för att kompetensen inom genus- och HBTQ-området ska öka är förvisso lovvärt men är enligt oss inte tillräckligt för att komma tillrätta med problemen.

”Äldrenämnden bidrar till trygghetsskapande åtgärder”

Vi anser att ett heltäckande samarbete för ett jämställt samhälle fritt från våld ska innehålla en handlingsplan för våld mot både män och kvinnor.

I sammanhanget ska även arbetet mot ekobrott mot äldre samt överfallsvåld mot äldre främjas och analyseras.

Som ansvarskännande äldrepolitiker måste vi belysa att problematiken hos äldre kvinnor ofta är av speciell art eftersom de känner att de får skylla sig själva eller för att de tycker det är jobbigt att prata om exempelvis sexuellt våld. Ett kompetent och respektfullt bemötande hos de olika aktörer som kommer i kontakt med våldsutsatta äldre kvinnor är viktigt. Lika viktigt är att personalen genom ett lyhört förhållningssätt upptäcker tidiga tecken på att allt inte står rätt till och förmår agera utifrån det. Utbildning är i sammanhanget viktig för att personalen ska våga fråga om våld. Det handlar även om att problematisera utmaningarna i Stockholms ytterstadsområde. Ett systematiskt förtryck av kvinnor är vanligt förekommande i områdena och därtill föreligger ett socioekonomiskt utanförskap.”

§ 8 Remiss av betänkanden: ”Med tillit växer handlingsutrymmet” (SOU 2018:47) och ”En lärande tillsyn” (SOU 2018:48)

Dnr 1.6-481/2018

Äldrenämndens beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remisserna ”Med tillit växer handlingsutrymmet” (SOU 2018:47) samt ”En lärande tillsyn” (SOU 2018:48).

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat 2018-04-30.

Kommunstyrelsen har till bl.a. äldrenämnden skickat ut på remiss betänkandena ”Med tillit växer handlingsutrymmet” samt ”En lärande tillsyn” för yttrande. Äldrenämnden har beviljats förlängd svarstid fram till den 19 september 2018.

Äldreförvaltningen instämmer i huvudsak i tillitsdelegations bedömning, de rekommendationer och förslag som ges i betänkanden. I betänkanden tydliggörs värdet med att utveckla en tillitsbaserad styrning och ledning inom den offentliga sektorn. Detta skapar bättre förutsättningar för samverkan mellan olika huvudmän vilket gagnar medborgaren samt tar tillvara medarbetares kompetens. Äldreförvaltningen har förhoppningar om att detta kan vara en nyckelfaktor till att underlätta kompetensutveckling och rekrytering av medarbetare i framtiden. För att lyckas med kvalitativ vårdssamverkan mellan olika huvudmän och upprätthålla tillit till varandra anser förvaltningen att prioriteringar och samverkan behöver ske på alla olika nivåer och professioner inom organisationerna.

Yrkanden

Vice ordförande Michaela Hollis (KD) med instämmande av övriga ledamöter och tjänstgörande ersättare yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.